MAHALLA BUDJETI DAROMADLARI MANBAINI KENGAYTIRISH VA UNING SAMARADORLIGINI YANADA OSHIRISH MASALALARI

Fayziev Farrux Abdullaxojaevich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
"Soliqlar va soliqqa tortish" kafedrasi dotsenti, PHD

Annotatsiya: Maqolada mahallalarni qo'llab-quvvatlashni yanada takomillashtirish, mahallabay ishlashga mas'ul bo'lgan shaxslar faoliyatini samarali tashkil etish va ularning hamkorligini ta'minlash hamda fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini amalga oshirishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratish, ularga qonunchilikda belgilangan vakolatlarini amalga oshirishda ko'maklashishdagi zaruriy ma'lumotlar tahlil keltirilib tegishli taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Mahalla, mahalliy budjet, soliq, mahallabay ishlashga mas'ul bo'lgan shaxslar, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, mahallaning moliyaviy imkoniyatlarini oshirish, kambag'al oilalarga ajratilayotgan budjet mablag'lari, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalar.

Аннотация: В целях дальнейшего совершенствования поддержки махаллей, эффективной организации деятельности лиц, ответственных за районную работу и обеспечению их сотрудничества, создания необходимых условий для реализации деятельности органов самоуправления граждан, оказанию помощи при реализации своих полномочий, установленных законодательством, вносятся соответствующие предложения и разрабатываются рекомендации.

Ключевые слова: Органы самоуправления граждан, повышение финансовых возможностей махаллей, бюджетные средства, выделяемые малоимущим семьям, современные информационно-коммуникационные технологии.

Davlat fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini amalga oshirishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratadi, ularga qonunda belgilangan vakolatlarini amalga oshirishida ko'maklashishi belgilangan[1].

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-209-sonli Farmoni bilan O'zbekiston mahallalari uyushmasi tashkil etildi.

O'zbekiston mahallalari uyushmasi o'zining faoliyatida mahallalarni qo'llab-quvvatlashni yanada takomillashtirish, mahallabay ishlashga mas'ul bo'lgan shaxslar faoliyatini samarali tashkil etish va ularning hamkorligini ta'minlash hamda fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini amalga oshirishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratish, ularga qonunda belgilangan vakolatlarini amalga oshirishda ko'maklashish vazifasi yuklatildi[2].

Farmonga ko'ra uyushmaning asosiy vazifalari etib quyidagilar belgilandi:

---

[1] O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.-T: «O'zbekiston», 2023. - 127 m.

[2] O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 21 dekabrdagi "Mahalla institutining jamiyatdagi rolini tubdan oshirish va uning aholi muammolarini hal etishda birinchi bo'g'in sifatida ishlashini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-209-sonli Farmoni.

- mahallaning xalq bilan davlat oʻrtasidagi «koʻprik» vazifasini amalga oshiruvchi mustaqil va xalqchil tuzilmaga aylanishiga koʻmaklashish;
- mahallani jamoatchilik boshqaruvi va nazoratining tayanch boʻgʻiniga aylantirish, uning jamiyatdagi oʻrni va rolini kuchaytirish, mahalla boshqaruvida aholining faol ishtirokini taʼminlash;
- har bir fuqaro oʻzi va oilasining kelajagi, moliyaviy ahvoli va farovonligini taʼminlashda masʼuliyatni sezishi, boqimandalikka oʻrganmaslik hissini yanada kuchaytirish boʻyicha targʻibot va tashviqot ishlarini amalga oshirish;
- fuqarolarni oʻz uyi va koʻchasini ozoda saqlashga, milliy qadriyat va urf-odatlarni hurmat qilishga chaqirish, maʼnaviy va maʼrifiy ishlarda mahallaning oʻrnini kuchaytirish, aholi oʻrtasida oʻzaro hurmat va hamjihatlik muhitini mustahkamlash choralarini koʻrish;
- «mahalla yettiligi» tomonidan mahallaning ichki resurslarini aniqlash hamda ularni ijtimoiy xizmatlar va yordam koʻrsatish uchun safarbar etishda koʻmaklashish;
- mahallalardagi muammolarning oʻz vaqtida va samarali yechilishida davlat organlari va tashkilotlarining mahallalardagi vakillarining saʼy-harakatlarini birlashtirish, muvofiqlashtirish va yoʻnaltirish;
- mahallaning moliyaviy imkoniyatlarini oshirish, kambagʻal oilalarga ajratilayotgan budjet mablagʻlari va boshqa mablagʻlarning maqsadli va manzilli yoʻnaltirilishini taʼminlash;
- mahallalarning moddiy-texnika taʼminotini yaxshilash, ularga ajratiladigan mablagʻlarni markazlashgan tarzda taqsimlash, sohaga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish;
- mahalla masʼullarining malakasini oshirish, ularda zamonaviy boshqaruv koʻnikmalari shakllanishiga koʻmaklashish.

Soliq inspektori tadbirkorlarga soliq xizmatlarini koʻrsatish, soliq bazasini kengaytirish, soliqlarni undirish va mahalla budjetining daromadini shakllantirishga masʼul boʻladi[3].

1-rasm maʼlumotlaridan koʻrinadiki, mahallalarda soliq organlari faoliyati natijalari soliq xizmati organlariga mahalla darajasiga tushib ishlash boʻyicha berilgan topshiriqlar ijrosini taʼminlash maqsadida 2024 yil mart oyida **9443 ta** mahallaga **4374 nafar** soliq xodimi biriktirildi. Rasm maʼlumotlaridan koʻrish mumkinki, 95 ball olgan xodimlar soni 287 nafarni tashkil etgan, 90-95 ball olganlar 911 nafarni, 70-90 ballgacha boʻlganlar 2580 nafarni tashkil etgan. Eng past ball olgan xodimlar soni 239 nafarni tashkil etgan. Bundan xulosa qilish mumkinki soliq organlari xodimlari mahallalarni iqtisodiy rivojlantirish boʻyicha olib borilayotgan ishlari samaradorligi 90 ballgacha boʻlganlari yuqori koʻrsatkichni tashkil etadi.

[3] https://t.me/soliqnews.

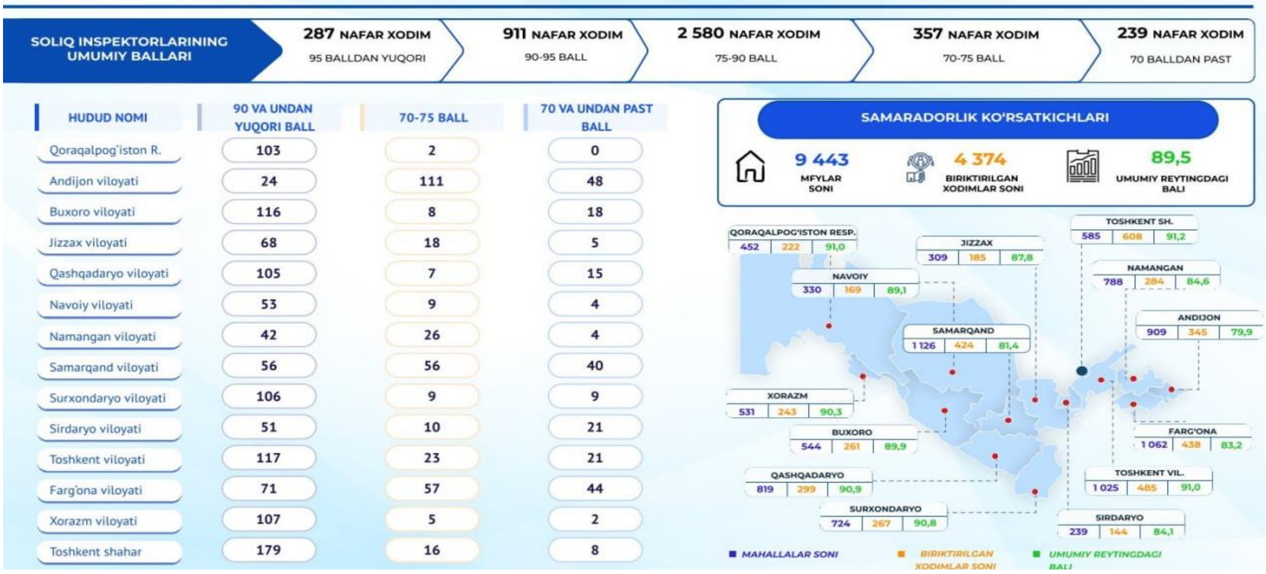

1-Rasm. Mahallalarga biriktirilgan soliq inspektorlarining 2024-yil mart oyi yakunlari samaradorlik ko‘rsatkichlari[4].

Shuningdek, soliq organlarining **21 ta** yo‘nalishdagi asosiy vazifalari belgilab berildi. Soliq organlarining mahalladagi faoliyatini baholash uchun «Mahallalarda soliq organlari faoliyati» axborot tizimi ishlab chiqildi.

Ushbu tizim mahallalardagi bevosita har bir soliq to‘lovchi jismoniy shaxsning, tadbirkorning ijtimoiy va iqtisodiy muammolarini o‘rganish, ularga proaktiv shaklda xizmat ko‘rsatish, tadbirkorlikni rivojlantirish, yangi ish o‘rinlarini yaratishda soliq organlari xodimlarining ishtiroki va imkoniyatlarini to‘liq ishga solishni ta’minlashga xizmat qiladi.

Mazkur yangi tizimning ishga tushishi natijasida Respublika bo‘yicha 2024-yil I choragida soliq organlari tomonidan budjetga 40,3 trln so‘mdan ortiq tushum tushishi ta’minlandi. Bu o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 6,5 %ga ko‘pdir[5].

Soliq turlari kesimida tushumlarning o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish kuzatildi:

- yer solig‘i 1,8 trln so‘m (o‘sish 30,1%);
- mol-mulk solig‘i 1,7 trln so‘m (o‘sish 30,5%);
- suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq 239,5 mlrd so‘m (o‘sish 16,4%).

Yashirin ish o‘rinlari legallashtirish ishlarini olib borilish natijasida 7,7 **trln so‘m** tushirilgani. Bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 17% ga щsish demakdir.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, 2024 yil uchun mahallardan budjet daromadlarini yanada oshirish maqsadida quyidagi takliflar beriladi:

-har bir mahallalardagi soliq to‘lovchilarning to‘liq hisobini olib borish;

-mahallaning iqtisodiy-ijtimoiy rivojlanishi, hisoblangan soliqlar, soliq to‘lovchilarning soliq qarzdorligi kabi ko‘rsatkichlardan kelib chiqqan holda mahalla byudjetini shakllantirishning tegishli reja topshirig‘ini belgilash (rejani aniq tahliliy ma’lumotlar asosida shakllantirish);

[4] Rasm muallif tomonidan soliq qo‘mitasining ochiq ma’lumotlari asosida tayyorlandi.
[5] Soliq qo‘mitasining rasmiy sayti ma’lumotlari asosida muallif tomonidan shakllantirildi.

-xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarda belgilangan tartibda rasmiylashtirilmasdan ishlayotgan shaxslarning ish faoliyatini legallashtirish orqali, tadbirkorlik faoliyatida ishchi sonini yashirish holatlarini kamaytirishga erishish.

Yuqoridagilarni amalga oshirilishi mahallalarning rivojlanishi, aholining turmush farovonligini oshishiga xizmat qiladi.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. Fayziev, F. (2021). Маҳаллий бюджет даромадларини оширишда мулкий солиқларнинг аҳамияти. Архив научных исследований, 2(1). извлечено от https://journal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/305

2. Файзиев Фаррух Абдуллахожаевич. (2024). Ўзбекистонда ўзини ўзи банд қилиш: ривожланиш истиқболлари ва солиқ тизимидаги ўрни. World Scientific Research Journal, 23(2), 387–402. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3052

3. Abdullakhojaevich, F. F. (2020). Peculiarities of assessing real estate by market value for the taxation purpose. *International Journal of Research in Social Sciences*, *10*(7), 92-100.

4. Файзиев, Ф. (2020). Солиқ солиш мақсадида кўчмас мулкни бозор қийматида баҳолашнинг ўзига хос хусусиятлари. *Экономика и инновационные технологии*, (1 (2)), 218-227.

5. Абдуллаев Аброр Бозарбоевич. (2023). Корхона солиқ мажбуриятларини самарали бошқаришни таъминлашда солиқ аудитининг роли. World Scientific Research Journal, 21(1), 134–142. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/2871

6. Абдуллаев, А. Б. (2019). Совершенствование учета и анализа налогов improvement of accounting and analysis of taxes. ББК 65.052 Б 94, 10.

7. Абдуллаев Аброр Бозарбоевич. (2023). Солиқ таваккалчилигини бошқаришда солиқ аудитининг роли ва вазифалари. World Scientific Research Journal, 21(1), 166–175. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/2874

8. Abdullayev, A. B., & Ochilov, O. I. (2021). A new approach to the methodology of tax analysis. Asian Journal of Research in Business Economics and Management, 11(9), 19-25.

9. Якубов Улугбек Касимович. (2024). Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий- иктисодий ҳолатини таҳлилида ташқи иктисодий фаолият кўрсаткичларидан фойдаланиш масалалари. World Scientific Research Journal, 23(2), 428–436. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3055

10. U.Yakubov, Q.Altiyev, Sh.Maxmudova. (2022). Biznes tahlilda raqamli texnologiyalar. (Darslik). –T.: “Nihol print”, 236 b.

11. Klichev, B. (2024, февраль 23). Inson kapitalini rivojlantirishda ishchilar harakati tahlili. Ilm-fan taraqqiyotida mintaqaviy iqtisodiyotni rivojlantirish va kambag'allikni qisqartirish, Farg'ona, O'zbekiston. https://doi.org/10.5281/zenodo.10901976

12. Қличев, Б. (2021, май 21). Маҳсулот (иш, хизматлар) га баҳо шакллантириш масалалари. Бухгалтерия ҳисоби ва аудиторлик фаолиятини халқаро стандартлар асосида ташкил этишнинг долзарб масалалари. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647005

13. Қличев, Б. (2021, май 21). Ўзбекистонда ишбилармонлик фаоллиги таҳлилини ташкил этиш. Бухгалтерия ҳисоби ва аудиторлик фаолиятини халқаро стандартлар асосида ташкил этишнинг долзарб масалалари. https://doi.org/10.5281/zenodo.10646960

14. Қличев, Б. (2021, май 5). Ишбилармонлик фаоллиги индекси таҳлили. Biznes-tahlilni rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari va istiqbollari. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647021

15. Қличев, Б. (2022, сентябрь 16). Операцион фаолият таҳлилида харидор танлови асосида маҳсулотга баҳо шакллантириш масалалари. Инновацион ёндашув асосида молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларини жорий этиш. https://doi.org/10.5281/zenodo.10647059

16. Қличев Бахтиёр Пардаевич. (2024). Ишчилар қўнимсизлиги таҳлили. *World Scientific Research Journal*, *23*(2), 287–294. Retrieved from http://wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3042

17. Adurahimov, A. Z., & Ergashov, I. O. (2023). Ta’limda texnalogiyalarni qo‘llash hamda xorijiy tillarni o‘rgatish orqali mutaxassislarni malakali kadr sifatida chiqarish islohatlari. Scientific approach to the modern education system, 2(18), 62-64.

18. Adurahimov, A. Z., & Ergashov, I. O. (2023). Kichik biznesga qanday yengilliklar beriladi, kimlar 20 mln yoki 30 mln to‘lasa soliq hisobotini yuritishi shart emas, 2023 yilgi soliq o‘zgarishlari. ijodkor o'qituvchi, 3(32), 30-32.

19. Қиличев Ботир Пардаевич. (2024). COVID-19 пандемиясидан кейин туризмни ривожлантириш йўналишлари. Образование наука и инновационные идеи в мире, 39(2), 130–134. Retrieved from https://newjournal.org/index.php/01/article/view/11578/11219

20. Abdullaevich, K. M. (2020). Issues to enhance financial literacy on extrabudgetary targeted funds. *International Journal of Research in Social Sciences*, *10*(8), 129-135.

21. Курбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Яширин иқтисодиётга қарши курашишда фискаль сиёсат, хорижий тажриба, муаммо ва ечимлар. World Scientific Research Journal, 23(2), 257–265. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3039

22. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Солиқ маъмурчилигида молиявий технологиялар – хуфиёна иқтисодиётни қисқартириш омили сифатида. World Scientific Research Journal, 23(2), 266–276. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3040

23. Курбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Қўшилган қиймат солиғини қўллашнинг халқаро амалиётдаги моделлари. World Scientific Research Journal, 23(2), 295–302. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3043

24. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Хуфиёна иқтисодиёт шароитида фискал сиёсати ва унинг назарий асослари. World Scientific Research

Journal, 23(2), 303–313. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3044

25. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Божхона тўловларини ундиришда молиявий технологияларини қўллаш амалиётини такомиллаштириш. World Scientific Research Journal, 23(2), 314–324. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3045

26. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini takomillashtirish va normativ-huquqiy asoslari. World Scientific research Journal, 23(2), 344–351. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3048

27. Қурбонов Мухиддин Абдуллаевич. (2024). Fiskal siyosat bo'yicha xorijiy mamlakatlar tajribasi va uni qo'llash muammolari. World Scientific Research Journal, 23(2), 352–361. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3049

28. Dusiyarov, S. K. (2021). Issues Of Supporting Activities Of Business Entities Through Improving Tax Administration In Uzbekistan. *Academicia Globe*, *2*(11), 51-59.

29. Dusiyarov, S. X. (2023). Stages of entrepreneurship development in uzbekistan and its role in the national economy. *Modern Science and Research*, *2*(6), 16-25.

30. Дусияров Ш. (2021). Кичик тадбиркорлик субъектлари молиявий фаолиятига солиқларнинг таъсири таҳлили, Iqtisodiyot va ta'lim, 2021, 6, 105-109. https://cedr.tsue.uz/index.php/journal/article/view/289 .

31. Pardayevich, K. B. (2022). ANALYSIS OF PRODUCT PRICING BASED ON PRODUCT PARAMETERS AND CUSTOMER CHOICE. *Journal of new century innovations*, *6*(1), 67-79.

32. Дусияров, Ш., Чоршанбаев, У., & Муратжанова, Л. (2024). Саноатни модернизациялашда самарали солиқ механизмларидан фойдаланиш йўллари. *Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil*, *2*(2), 367-376.

33. Хамидова Сулув Янгибоевна. (2023). Халқаро амалиётда ички аудиторлик текширувларини ўтказиш услубиётини ва ички аудитнинг халқаро стандартларини такомиллаштириш асослари. *"XXI ASRDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR, FAN VA TA'LIM TARAQQIYOTIDAGI DOLZARB MUAMMOLAR" nomli respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi*, *1*(8), 8–22.

34. Хамидова С.Я. (2023). Молиявий ҳисоботларни трансформация қилиш ва параллел усулларда тузишнинг ташқилий жиҳатлари. *"Conference on Universal Science Research 2023"*, *1*(8), 18–23.

35. Yuldashev, J. A. (2023). Marketing Principles of Formation of Reserve Funds in the Practice of Commercial Banks. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, *3*(5), 1–6. Retrieved from https://inovatus.es/index.php/ejbsos/article/view/1650

36. Юлдашев, Ж. А. (2023). Изучение современного состояния банковских поступлений, формы развития внутрибанковских и межбанковских расчетов. *World scientific research journal*, *12*(2), 186-196.

37. Юлдашев, Ж. А. ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА МИЖОЗЛАР БИЛАН МУНОСАБАТЛАР ҲОЛАТИНИ БАҲОЛАШ УСУЛИНИ ТАКОМИЛАШТИРИШ.

38. Yuldashev, J. A. (2022). Mechanisms of Customer Attraction Based on Marketing Strategies in Commercial Banks. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, *2*(10), 25–32. Retrieved from https://inovatus.es/index.php/ejbsos/article/view/1313

39. Самадова, Н. Р. (2024). КОРХОНА ИҚТИСОДИЙ САЛОҲИЯТИНИНГ КОМПЛЕКС ТАҲЛИЛИ COMPLEX ANALYSIS OF THE ECONOMIC COMPETENCE OF THE ENTERPRISE. *World scientific research journal*, *23*(2), 174-181.

40. Samadova Nargiza Rasulovna. (2023). Ways to Analyze Financial Potential Based on the Balance Sheet. *Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance*, *4*(12), 65-67. Retrieved from https://cajitmf.centralasianstudies.org/index.php/CAJITMF/article/view/661

41. Мамат қулов, А. Х. (2023). Пахтани қайта ишлаш корхоналарида ишлаб чиқариш харажатлари бўйича таннархни ҳисоблаш усулларини такомиллаштириш. *Gospodarka i Innowacje.*, *41*, 142-145.

42. Маматкулов, А. (2017). Совершенствование учета затрат в производственном учете на хлопкоперерабатывающем предприятии. Экономика и инновационные технологии, (3), 111–117. извлечено от https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/9264

43. Rozmatovna, Y. U. (2022). Improvement of Intangible Assets Accounting and Auditing. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, *9*, 102-104.

44. Rozmatova Umida Yuldashevna. (2023). IQTISODIYOTNI TARTIBLASHDA BOZOR MEXANIZMI . *Journal of New Century Innovations*, *30*(3), 12–13. Retrieved from https://newjournal.org/index.php/new/article/view/7342

45. Nurmanov, U. A. (2022). Budgeting in the management of current assets. *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities*, *2*(1.1 Economical sciences).

46. У.А. Нурманов. (2024). Жорий активларни бошқаришда тизимли ёндашишни такомиллаштиришнинг муҳимлиги. World Scientific Research Journal, 23(2), 277–286. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3041

47. Yuldasheva, U. A. (2022). THE IMPACT OF THE TAX BURDEN ON THE FINANCIAL ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES. *ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSIYA*, *1*(1), 55-63.

48. Yuldasheva Umida Asanaliyevna. (2024). WAYS TO OPTIMIZE THE TAX BURDEN ON ORGANIZATIONS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *American Journal of Business Management, Economics and Banking*, *20*, 248–253. Retrieved from https://www.americanjournal.org/index.php/ajbmeb/article/view/1782

49. Yuldasheva, U. (2022). IQTISODIYOTNING XALQARO INTEGRATSIYASIDA INVESTITSIYALARNING O’RNI VA

AXAMIYATI. INTERNATIONAL CONFERENCE ON LEARNING AND TEACHING, 1(4), 336–345. Retrieved from https://researchedu.org/index.php/iclt/article/view/2742

50. Юлдашева, Д. А. (2024). ИНФОРМАЦИОННАЯ ОСНОВА ОЦЕНКИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ. *World scientific research journal*, *23*(2), 57-66.

51. Yuldasheva D.A. (2023). INFORMATION AND ANALYTICAL BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS INTERACTION WITH ACCOUNTING IN THE DIGITAL ECONOMY. *European Journal of Research Development and Sustainability*, *4*(1), 9-12. Retrieved from https://scholarzest.com/index.php/ejrds/article/view/3106

52. Сагдиллаева, З. А. (2024). ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА. *World scientific research journal*, *23*(2), 191-198.

53. Сагдиллаева, З. А. (2024). СОДЕРЖАНИЕ И ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ АНАЛИЗА ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ, СФОРМИРОВАННЫЙ НА ОСНОВЕ МСФО. *World scientific research journal*, *23*(2), 437-442.

54. Sardor Umarovich Kholdorov (2022). Investitsion loyihalarini moliyalashtirishda xavflarni baholash va boshqaruv masalalari. "*The processes of digital transformation in the economy, finance and management in the context of a pandemic*", 6, 916-927 pp.

55. Сардор Умарович Холдоров (2022). Рақамли иқтисодиёт шароитида инвестицион фаолиятини молиялаштириш истиқболлари. *“Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси: мақсад, тамойиллар ва ривожланиш истиқболлари”*, 3, 326-329 б.

56. САГДИЛЛАЕВА, З. А., & ЧОРИЕВ, И. Х. (2016). Проблемы аудита оплаты труда. In *СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ И РЕГУЛИРОВАНИЯ: ПОИСК ОПТИМАЛЬНЫХ РЕШЕНИЙ* (pp. 113-119).

57. Choriev, I., & Mamatqulov, A. (2018). THE EFFECT OF DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ON SEGMENTAL SEPARATION OF POPULATION. *International Finance and Accounting*, *2018*(5), 12.

58. Тулаев Мирзакул Саламович. (2024). РАСЧЕТ РЕНТАБЕЛЬНОСТЬ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА (ROE) В УЗБЕКИСТАНЕ . World Scientific Research Journal, 23(2), 182–190. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3031

59. Тулаев Мирзакул Саламович. (2024). МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРНИ КОЭФФИЦЕНТЛАР ЁРДАМИДА ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ МАСАЛАЛАРИ . World Scientific Research Journal, 23(2), 149–162. Retrieved from http://www.wsrjournal.com/index.php/wsrj/article/view/3028